

حرکت دامنه‌دار سیدالشهدا(ع) و استمرار فرهنگ حسینی در اربعین

حرکت امام حسین(ع) حرکتی دامنه‌دار بود و ضروری است که عنصر دوام و استمرار همواره در آن لحاظ شود و به منظور استمرار فرهنگ حسینی و همسو با آن است که شیعیان در این مدت 40 روزه نیز به عزاداری برای سیدالشهدا(ع) می‌پردازند.

حرکت امام حسین(ع) حرکتی دامنه‌دار بود و ضروری است که عنصر دوام و استمرار همواره در آن لحاظ شود و به منظور استمرار فرهنگ حسینی و همسو با آن است که شیعیان در این مدت 40 روزه نیز به عزاداری برای سیدالشهدا(ع) می‌پردازند.

حجت‌الاسلام و المسلمین سیدکاظم ارفع، مترجم قرآن کریم و نهج‌البلاغه، در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، با اشاره جایگاه عدد 40 و اربعین در قرآن و روایات، گفت: «وَاعْذُوا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَا بِعَشْرِ فِتْمٍ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً؛ و با موسی سی شب وعده گذاشتیم و آن را با ده شب دیگر تمام کردیم تا آنکه وقت معین پروردگارش در چهل شب به سر آمد» (اعراف/ 142). خداوند تبارک و تعالی 30 شب با حضرت موسی(ع) وعده کرد تا با ایشان که کلیم‌الله بودند، سخن گوید و حضرت موسی(ع) به مناجات با خداوند بپردازد و پس از اتمام این 30 شب، خداوند تبارک و تعالی برای کامل شدن این میعاد 10 شب دیگر به آن اضافه کرد.

وی با بیان اینکه اضافه شدن این ده شب حکایت از کامل بودن عدد 40 دارد، اظهار کرد: بعضی از اعداد قابل دقت هستند. برای مثال، عدد هفت در طواف کعبه و بسیاری از اعمال مطرح شده است. عدد 40 نیز در روایات و در بسیاری از رویدادها برجسته است و حتی در خلقت انسان، خداوند تبارک و تعالی وقتی که گل آدم را سرشت، 40 شبانه روز او را متوقف کرد و بعد از آن از روح خود در آن کالبد دمید و یا این که رسول گرامی اسلام(ص) در سن 40 سالگی به نبوت می‌رسند، خود نکته قابل توجهی است.

حرکت امام(ع) از مدینه به مکه و انجام روشنگری‌هایی در مکه و در فصل حج که خیل عظیمی از مسلمین به مکه روانه می‌شوند و ترک مکه پس از اطلاع از سوء قصد به جان ایشان و رفتن به سمت کوفه و ماجراهایی که در این میان رخ می‌دهد، همه برای این بود که با استمرار و دوام زمانی‌ای که در این حرکت پدید آمد، صدای ایشان به گوش‌ها برسد و برجستگی این حرکت در چشم‌ها آشکار شود.

حجت‌الاسلام ارفع ادامه داد: چله‌نشینی‌ها تأکید بر 40 بار تکرار کردن برخی از اذکار مجرب، یا توصیه به 40 مرتبه حاضر شدن در شب‌های چهارشنبه در مسجد جمکران و یا مسجد سهله و این نکته که در حدیثی به آن اشاره شده است که «وَاعْذُوا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً؛ من اخلص لله اربعین صباحاً ظهراً یُنابِغ الحکمة من قلبه علی(الی) لسانه؛ اگر کسی 40 شبانه‌روز کارهای خود را برای خدا انجام دهد، چشمه‌های جوشان حکمت از قلب او بر زبانش جاری می‌شود»، این‌ها همه حکایت از اثرات عدد 40 دارد.

این محقق و پژوهشگر مذهبی در ادامه با اشاره به ارتباط عدد 40 با امام حسین(ع) بیان کرد: اربعین یعنی چهلمین روز یا چهلمین شب شهادت حضرت اباعبدالله(ع) و اصحاب گرامی آن حضرت و جوانان بنی‌هاشم و پرسشی که در این باره ممکن است به ذهن برسد این است که چرا در سنت ما اربعین منحصر به امام حسین(ع) است، در حالی که از نظر رتبه و مقام پیامبر عظیم الشان اسلام(ص) و حتی پدر ایشان، امیرالمؤمنین(ع)، افضلند؟

وی دلیل این امر را مشیت الهی مبنی بر تداوم نام و یاد و راه امام حسین(ع) دانست و اظهار کرد: حرکت امام حسین(ع) حرکتی دامنه‌دار بود که با هدف انقلاب و دگرگونی جامعه و تاریخ انجام شد و ضروری است که عنصر دوام و استمرار همواره در آن لحاظ شود و به منظور استمرار فرهنگ حسینی و همسو با آن است که شیعیان در این مدت 40 روزه نیز به عزاداری برای سیدالشهدا(ع) می‌پردازند.

حجت‌الاسلام ارفع بیان کرد: امام حسین(ع) می‌توانستند در مدینه بمانند و نهایتاً در نتیجه یک جنگ در مدینه به شهادت برسند، اما حرکت امام(ع) از مدینه به مکه و انجام روشنگری‌هایی در مکه و در فصل حج که خیل عظیمی از مسلمین به مکه روانه می‌شوند و ترک مکه پس از اطلاع از سوء قصد به جان ایشان و رفتن به سمت کوفه و ماجراهایی که در این میان رخ می‌دهد، همه برای این بود که با استمرار و دوام زمانی‌ای که در این حرکت پدید آمد، صدای ایشان به گوش‌ها برسد و برجستگی این حرکت در چشم‌ها آشکار

شود.

وی خاطرنشان کرد: بر همین اساس، آن غوغایی که امروز در سوگ امام حسین(ع) برپا می‌شود و عده زیادی با پای پیاده، ده‌ها روز از مسیرهای بسیار دور به سمت کربلا می‌روند، همه حرکت‌هایی است که در سایه عظمت حرکت امام حسین(ع) و هدف مقدس آن یعنی ارائه محتوای عالی اسلام رقم خورده و به ظهور رسیده است.

وی با تأکید بر ضرورت بازگو کردن این اهداف در محافل عزداری، عنوان کرد: بعضی معتقدند که مختار ثقفی انتقام خون امام حسین(ع) را گرفت، ولی بنده معتقدم که گرچه مختار قتل کربلا را کشت، اما انتقام گیرنده واقعی خون سیدالشهدا(ع)، امام عصر (روحی فدا) است که با جهانی شدن فرهنگ حسینی، که همان فرهنگ ناب محمدی(ص) است، به دست مبارك ایشان، عملی می‌شود. در واقع این هدف همان هدفی است که امام حسین(ع) برای آن به شهادت رسید.

وی افزود: بنابراین استمرار مجالس ذکر امام حسین(ع) تا اربعین به این جهت است که بازگو کردن اهداف ایشان به يك روز و دو روز پایان نپذیرد و تا 40 روز ما به طور مداوم، در مجالس و محافل از اهداف مقدس امام حسین(ع) گفت‌وگو کنیم تا مردم بیشتر با اهداف مقدس آن حضرت آگاه شوند.